

Milé sestry, milí bratři, jsou jména měst, při jejichž vyslovení se nám obvykle něco vybaví. Jakási ustálená představa, jakési zavedené označení, jež se pojí s tím kterým jménem. Praha – zlatá a stověžatá. Naopak Ostrava je černá, ocelové srdce republiky. Památkový Český Krumlov a Jindřichův Hradec dýchají pokojem – dovolená, prohlídka hradu, posezení v restauraci. A z filmů známe i záporně nabitě názvy. Novoyorskou čtvrť Bronx chápeme jako synonymum kriminality a vietnamský Saigon jako výraz pro zmatek a rozvrat. Nejedno město vyzařuje svou historii, svůj charakter, svou pověst.

Něco podobného jistě znali také lidé v antice. Na konci 1. století sepisoval stařec Jan na ostrově Pathmos své prazvláštní vize a mezi nimi i dopis křesťanům z maloasijského města Sardy. Když se tehdy řeklo Sardy, lidé si vybavili město zašlé slávy, město zmařených příležitostí. Sardy měly velkolepou minulost a nevalnou přítomnost. Město vyrostlo nad říčkou, na jejímž dně a březích se nacházel zlatonosný písek. Zlato znamená bohatství. Město se stalo sídlem krále. Přísloušně bohatého, sebevědomého krále. Dokonce se postavil proti mocné perské říši. Odvážně a nerozvážně. Město padlo. Bylo dobyto poté, co obléhatele našli skulinu v městských hradbách. První rána. Druhá rána přišla o století později. Udatný Makedonec Alexandr Veliký táhl krajem. Znovu selhaly hradby. Znovu bylo město pokořeno. Znovu cizí vozy odvážely jeho bohatství. Další propad životní úrovně. Zlato bylo nenávratně vytěženo. Někdejší sláva oprýskala. A pak v roce 17 našeho letopočtu udeřilo ničující zemětřesení. Město se ocitlo v troskách. Císař sice poslal peníze na obnovu, ale ty zdaleka nestačily, aby se městu vrátila dřívější velebnost. Sardy – město zašlé slávy, město zmařených příležitostí. Sardy – město velkolepé minulosti a nicotné přítomnosti.

Nevíme, jak v Sardách vznikl křesťanský sbor. Snad tam dolehl

vliv apoštola Pavla, který křížem krážem procestoval celou asijskou provincii. Avšak víme, že se sbor nevyvíjel dobře. Jako kdyby na něj padl stín města Sardy. Jako kdyby se sbor nemohl vymanit z neblahé pověsti místa, na němž se nacházel. Jako kdyby se do něj otiskla sardská historie. Po slibném začátku útlum, propad, vyčerpání.

Andělu církve v Sardách piš. „Vím, o tvých skutcích – podle jména jsi živ, ale jsi mrtev.“

(1)

Ano, město Sardy ještě stojí, ale někdejší život je pryč. Ano, i sbor v Sardách se stále ještě schází, ale život je pryč. Je ten tam. Vyčpěl, vyprchal.

Podle jména jsi živ, ale jsi mrtev.

Jak tvrdě znějí tato slova. Mrtvá církev. Mrtvý sbor. Mrtvá církev Kristova. Mrtvý sbor Páně.

Co se stalo, že sardský sbor zahynul? Proč s mrazivou přesností lid Boží v Sardách duchovně okopíroval sestup svého města? Jak se vůbec stane, že nějaký sbor odumře? Myslím, že i nás tyhle otázky zarážejí a děsí. Křesťanské společenství, z něhož se vytratí život. Ještě nějaký čas živě vypadá, ale ve skutečnosti mele z posledního. Občas listuji Evangelickým kalendářem a dívám se do seznamu našich sborů. Čísla a údaje skrývají ledacos. Můj kolega z vikariátu dostal na starost neobsazený sousední sbor v Sudetech. Papírově měl přes 400 členů, našel tam jen pár jedinců.

Podle jména jsi živ, ale jsi mrtev.

Tahle slova z Janova Zjevení se sama derou člověku na mysl. Vypadat živě, ale nežít.

Možná bychom dnes potřebovali nového Jana, který by se ponořil do modliteb a pravdivě by prohlédl naši dobu, naši církve, náš sbor. A snad by i nám poslal dopis, jak na tom jsme. Co ještě žije, co se dá zachránit a co jsme už prohráli. Kolik rodin se církvi odcizilo, kolik kostelů už navždy zůstane prázdných?

Podle jména jsi živ, ale

jsi mrtev.

Někdy se mi

zdá, že se ten výrok až příliš hodí na naši Českobratrskou církev evangelickou. Ještě stále uvádíme do přehledu sbory, kde se takřka nikdo k bohoslužbám neposbírá. Ještě stále opravujeme vyprázdněné stavby. Ještě stále evidujeme tisíce jmen pokřtěných, které nikdo v církvi nezná. Ještě se stále chlubíme bratrskou či exulantskou minulostí. Dali jsme národu kralickou bibli a s ní základy spisovného jazyka. A k tomu pár významných učenců. Jenže není to jenom jméno? Zvuk, dojem, který kolem sebe šíříme? Zdání čilého života, který je ve skutečnosti velmi vážně ohrožen. Nedopadli jsme jako Sardy? Církve zašlé slávy, církve zmařených příležitostí. Církve velkolepé minulosti a nicotné přítomnosti.

Sestry a bratři, nedivte se, že se takto pochmurně ptám.

Jakožto farář se tak musím ptát. Osobně ptát.

Andělu církve v

Sardách piš: Toto praví ten, který má sedmero duchů Božích a sedmero hvězd.

(1)

Oním tajemným adresátem, andělem církve v Sardách, v Pergamu, Filadelfii atd., oním andělem církve je patrně myšlen správce tamního sboru. Ten, kdo má sbor vést, starat se o jeho růst, o jeho zdravý život. Dělam já věci správně? Podporuji život církve nebo podporuji její umírání? Vždyť jak ukazuje případ Sard, je možné sbor umrtvit. Sardy jsou memento – zašlá sláva, zmařená příležitost.

Avšak pozor! Čtěme celý dopis zapsaný Janem! Kristovo poselství do Sard totiž vůbec není pochmurné či beznadějně čtení. Už jen samotná vizitka odesilatele.

Toto praví ten, který má sedmero duchů Božích a sedmero hvězd.

Církev bývá připodobňována lodi. Loď potřebuje dostatečný vítr, který se jí opře do plachet. Ježíš má na výběr sedmero větrů Božích, sedm duchů, které zavanou z různých směrů a dokážou rozpohybovat, co ustrnulo. A navíc má Ježíš sedmero hvězd. Ty ukazují lodi cestu, vyznačují, jak proplout neklidným světem. Vždyť hvězdy odpradávná sloužily mořeplavcům k navigaci. Čili: Kristus svou církev v Sardách kárá, napomíná, staví ji před hořkou pravdu.

Shledávám, že tvým skutkům mnoho chybí před Bohem.

(2)

Ale současně Kristus nabízí sám sebe jako pomoc, jako toho, kdo dá sílu, kdo ukáže směr, kdo rozhýbe a povede.

Toto praví ten, který

dá vítr do plachet a rozsvítí spolehlivé ukazatele.

Živý Kristus, který sám byl mrtev, dává šanci sboru, který je mrtev nyní.

Probud' se a posilni to, co ještě zůstává a je na vymření! Rozpomeň se tedy, jak jsi mé slovo přijal a slyšel, zachovávej je a čiň pokání.

(2n) Ačkoli je církev v Sardách mrtvá, pro vzkříšeného Pána není odepsána. On ví, jak se rodí život. Ví, že je to zázrak. Že je nepochopitelné, když se otevře hrob, vyjde se ven a smí se znovu začít. Je nepochopitelné, kdykoliv se život prosadí navzdory smrti. Avšak je to možné. Bůh Stvořitel vdechl život do vesmíru, proč by tedy nemohl vdechnout život do sboru v Sardách či kdekoliv jinde. Tak už se

probud' a posilni to, co ještě zůstává a je na vymření!

Utlumená církev zůstává v hledáčku Božího zájmu. Neboť každý utlumený sbor, každé ospalé křesťanské společenství má šanci. Má v

sobě skrytý zdroj života. Boží slovo. Setkání s Bohem. Osobní zážitek víry, zkušenost, jaký je Bůh – mocný, pozorný a laskavý.

Rozpomeň se tedy, jak jsi mé slovo přijal a slyšel, zachovávej je a čiň pokání.

Jinak řečeno:

čerpej z pramenů víry

. Nezměnily se. Boží vůle pro svět je stále tatáž, jako když jsi uvěřil.

Milosrdenství a právo. Láska a spravedlnost.

A pak přijde v dopise velice zvláštní výpověď. O sboru, který je živý jen podle jména, ale jinak je mrtev, se překvapivě píše: **Pře**

ce však máš v Sardách

jmenovitě

několik osob, které svůj šat nepotřísnilý; ti budou chodit se mnou v bílém rouchu, protože jsou toho hodni.

(4)

Při vší bídě a zašlé slavě, jakou se Sardy vyznačují, ještě není konec. Ještě mezi nimi – ještě mezi námi – námi žijí svědkové víry. Jsou to živé důkazy, živé příklady jak věřit. Bílá roucha byla slavnostním šatem, v němž se křtilo. Dodnes říkáme sobotě mezi velkým pátkem a velikonoční nedělí sobota bílá, neboť na jejím sklonku vstupovali bíle odění křtenci do kostela. Vodou křtu započali nový život. Život víry. Píše-li se tedy o věřících, kteří si uchovali čistý šat, myslí se na ty, kteří dodržují závazek křtu. Kteří v sobě mají počáteční elán. Odhodlání držet se Boha. Kteří se dosud radují z evangelia o příchodu Božího Syna, Ježíše Krista.

Ti budou chodit se mnou v bílém rouchu, protože jsou toho hodni.

Ne že by byli tak schopní, že by byli tolik zasloužilí a mravně bezúhonní. Oni jen prostě nechtějí být duchovně mrtví. Chtějí jako ti křtenci začít nově žít, chtějí s pokáním znovu a znovu vstupovat do

duchovního života. Do života s Bohem. Není to, sestry a bratři, těžké.

Víra a evangelium není pouze pro vyvolené. Jako každý člověk může být pokřtěn, tak každý může vstoupit do zápasu o Boha ve všedním životě. Není to marný zápas. ***Kdo zvítězí, bude oděn bělostným rouchem a jeho jméno nevymažu z knihy života, nýbrž přiznám se k němu před svým Otcem a před jeho anděly.***

(5)

Třebaže kolem se rozmáhá špína a smrt, věřícím lidem neuškodí. Díky Bohu je neohroží. My máme naději na bílý šat a na místo mezi živými.

Kdo má uši, slyš, co Duch praví církvim.

(6)

Amen.

Matouš 11,2-10 85; 260; 568; 702

/

zajáš 40,1n.10n

Napsal uživatel Jiří Tengler

Pondělí, 24 Prosinec 2007 00:22 - Aktualizováno Čtvrtek, 17 Leden 2008 22:31

□□□□□□□□□□ *Kázání na 3. neděli adventní 16. prosince 2007.*